

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2459

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון – התיישנות בעבירות מין שנעשו במסגרת יחסי תלות או מרות), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 9 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (ב1) יבוא :
- "(ב2) בעבירה לפי סעיף 345 לחוק העונשין, התשל"ז–1977² (להלן – חוק העונשין), בעבירות מין שבוצעו תוך ניצול יחסי תלות או מרות לפי סעיפים 346, 347, 347א, 348, 349 ו-351 לחוק העונשין ובעבירה לפי סעיף 5 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח–1998³ (להלן – חוק למניעת הטרדה מינית), כאשר העבירה נעברה בנסיבות המנויות בסעיף 3(א)(6) לחוק למניעת הטרדה מינית – יחל מניין ההתיישנות בתום יחסי התלות או המרות."
2. תחולה הוראות סעיף 9(ב2) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יחולו גם על עבירות כאמור באותם סעיפים שביום תחילתו של חוק זה התיישנו, ובלבד שנתקיימו כל אלה :
- (1) המעשה היה עבירה בעת עשייתו ;
- (2) אילו נעשה המעשה לאחר היום האמור, היה מהווה עבירה לפי הסעיפים האמורים.

דברי הסבר

מחקרים מצביעים על כך שלפגיעה מינית יש השלכות קשות וארוכות טווח. חלק מהבעייתיות של הפגיעה, בייחוד כשהיא נעשית במסגרת יחסי תלות או מרות, הוא הקושי האינהרנטי להתלונן בכלל ובפרט כל עוד מתקיימים יחסי התלות או המרות.

חוק העונשין, התשל"ז–1977 (להלן – חוק העונשין), מכיר בסייגים להתיישנות עבירות מין שבוצעו בקטינים על ידי בן משפחה או מבוגר אחראי ; סעיף 354(א) לחוק העונשין קובע כי "בעבירות המנויות

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

בסעיף קטן זה, שנעברו בקטין, יחל מנין תקופת ההתיישנות ביום שמלאו לו עשרים ושמונה שנים". זאת, כאשר מדובר על עבירות מין במשפחה או על עבירות שבוצעו בקטין על ידי "אחראי" אף אם אינו בן משפחה. בשנת 2004 תוקן חוק העונשין והוסף סעיף 354(ג) המאריך את ההתיישנות גם בעבירת מין שבוצעה בקטין על ידי אדם בן 15 שנה שאינו בן משפחה או אחראי.

מוצע להוסיף ולהאריך את ההתיישנות גם כאשר עבירת המין בוצעה במסגרת של יחסי תלות או מרות וזאת גם אם הנפגע הוא בוגר או בוגרת, וכי במקרים אלה יחל מניין ההתיישנות בתום יחסי התלות או המרות. זאת, כדי לתת לנפגעים ולנפגעות סיכוי ואפשרות הוגנים להתלונן נגד הפוגע, בהיותם משוחררים מהתלות בו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה ועל שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2543 ; פ/20/1869), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/23/782), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/24/1239) ועל ידי חברת הכנסת גלית דיסטל אטבריאן (פ/24/2062) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אליהו רביבו (פ/25/1036).

הצעת החוק זהה לפ/24/1239 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)